

lig de saakaldte curatores fideicommissi. Det viste sig, at disse curatores fideicommissi, som skulde overtage Controllen med Bøndergodssets Salg, for at det ikke i ethvert Tilfælde skulde være nødvendigt at recurrere til Justitsministeriet, ikke bleve benyttede af vedkommende Lehnsbestidere, og jeg har Grund til at antage, at det netop var denne Foranstaltning, som forhindrede Bevillingernes Benyttelse. Det blev derfor taget under gjentagende Overvejelser, om der ikke kunde stee en Forandring saavel heri som i den anden Hovedbestemmelse, som muligviis ligeledes var til Hindrer for Benyttelsen af Bevillingerne, nemlig den Bestemmelse, at der kun var tillagt Lehnsbestidderne eller Bestidderne af Fideicommisser 5 pCt. til Fordeel for dem selv. I disse 2 Henseender ere de nyere Bevillinger altsaa blevne ændrede, idet der deels er blevet tillagt de vedkommende Lehns- og Fideicommissbestidere 15 pCt. af Kjøbesummen, naar Salget stier til Fæsterne, deres Børn eller Nærpaarørende, hvorimod de i andre Tilfælde kun erholde 10 pCt., og deels, at det er bestemt, at Salget ikke stier under Control af Curatorer, men at de Vedkommende umiddelbart for Justitsministeriet havde at godtgjøre, hvorledes Afhændelsen er foregaaet, og isvrigt bevirgtige det Fornødne med Hensyn til Kjøbesummen.

B. Christensen: Jeg vil tillade mig at rette et yderligere Spørgsmaal til den ærede Justitsminister, nemlig, om han ikke maatte ville oplyse Thinget med Hensyn til en Uttring, han har brugt ved Sagens Forhandling i det andet Thing, om et Punkt, som tillige er Ofsentligheden vel bekendt. Han har nemlig anført, at han var netop i denne Henseende af en afvigende Mening, eller at hans Anstuelse havde mødt Modstand hos den forrige Indenrigsminister, som vilde gjøre gjældende, og som jeg troer med god Føie, at Bevillinger paa disse Vilkaar virkelig unddrog Fæstebønderne det gunstige Forhold, som de hidtil havde været i Besiddelse af. Det interesserer saameget mere at faae dette oplyst, som det aabenbart er et værdifuldt Bidrag til at bedømme den hele Lovforanstaltning, maastee tillige til at bedømme det, som har foranlediget den Forandring i

Ministeriet, som havde til Følge, at denne Indenrigsminister fratraadte.

Justitsministeren: Skjøndt jeg i Almindelighed ikke kan finde mig forpligtet til at oplyse Grunden til enhver af de Uttringer, der kunne være saaldne fra mig, og som jeg i Dieblisset ikke har aldeles nærværende, saa skal jeg dog med Hensyn til Hovedindholdet af den ærede Tale's Forespørgsel til mig ikke undlade at bemærke, at den Meningsforskjel, som bestod imellem den tidligere Indenrigsminister og mig, og som isvrigt aldeles ikke har havt nogen Indflydelse paa den Forandring, som indtraadte i Indenrigsministeriet, bestod deri, at han antog, at der ikke burde tilstaaes Lehns- eller Fideicommissbestidderne en saa stor Procentandel som den, jeg antog at være nødvendig, naar Foranstaltningen overhovedet skulde kunne finde Fremgang, uden at Lehns- eller Fideicommissbestidderne selv led et betydeligt personligt Tab. Det er nemlig klart, at, naar de begynde at sælge Bøndergodset, saa miste de den Indtægt, som undertiden er den væsentligste af det, nemlig Indfæstningen. For at kunne nogenlunde sætte dem istand til, uden altfor stor personlig Opoffrelse, at afhænde Bøndergodset, er det derfor nødvendigt, at man tilstaaer dem en vis Procentandee. I Henseende til dette Punkt, hvor stor Procentandee det var nødvendigt at tilstaae Lehnsbestidderne, for at gjøre det muligt for samme at sælge uden altfor stort Tab, var det, at der var Meningsforskjel mellem den forhenværende Indenrigsminister og mig.

Krieger: Det glæder mig, at den ærede Justitsminister har meddeelt os de væsentligste Bestemmelser i de Bevillinger, som senest ere meddeelte af denne Art; de afgive nemlig, forekommer det mig, et utvivlsomt og sikkert Udgangspunkt ved denne Sags Bedømmelse. Det kan dog ikke oversees — naar der er Tale om denne Sags Fremme — hvad der ad den administrative Veie for Tiden kan naaes. Det er ganske vist en temmelig vid Brug af den i Grundloven hjemlede Bevillingsmyndighed, som saaledes har fundet Sted (Ja!). Jeg for mit Vedkommende drifter mig dog aldeles ikke til at erklære den for uberettiget; jeg troer nemlig, at efter den Maade, hvorpaa dette Forhold har været ordnet, maae de en-